

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи та виконання розрахункової роботи
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»
всіх форм навчання

Обговорено і
рекомендовано на
засіданні кафедри
економіки, обліку і
оподаткування
Протокол № 6
від 07 листопада 2022
року

ЧЕРНІГІВ 2022

Облік зовнішньоекономічних операцій : методичні вказівки до самостійної роботи та виконання розрахункової роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / Укладач: Акименко О.Ю. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2022. – 38 с.

Укладач: Акименко Олена Юріївна, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Відповідальний за випуск: Дерій Жанна Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Рецензент: Дерій Жанна Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Зміст

Вступ.....	4
1 Структура навчальної дисципліни	7
2 Зміст навчальної дисципліни	9
3 Питання для самостійного опрацювання	11
4 Загальні вимоги до структури та змісту розрахункової роботи	19
4.1 Структурні елементи розрахункової роботи та вказівки до їх змістового наповнення	19
4.2 Оформлення списку використаної літератури	22
4.3 Вимоги до оформлення розрахункової роботи	23
4.4. Критерії оцінювання розрахункової роботи	24
5 Тематика для теоретичного розділу розрахункових робіт з дисципліни «Облік зовнішньоекономічних операцій»	25
6 Задачі до розрахункового розділу розрахункових робіт з дисципліни «Облік зовнішньоекономічних операцій»	26
7 Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічних операцій» та виносяться на залік	32
8 Список використаних джерел	35
Додатки.....	37

ВСТУП

У сучасних умовах, спричинених військовою агресією РФ, перед суб'єктами господарювання постає ряд питань щодо їх існування та виживання. Йдеться не тільки про конкурентну боротьбу, пошук нових напрямів розвитку, вибір шляхів зменшення внутрішніх і зовнішніх загроз, а також про адаптацію до постійних змін в усіх сферах, швидкоплинність технічного прогресу, яка беззаперечно призводить до старіння матеріально-технічної бази, виробничих технологій та інтеграції трудових ресурсів тощо. Отже, мова про безпечне існування бізнесу, необхідність посилення конкурентоздатності експортної вітчизняної продукції, що обумовлює пошук новітніх стратегій управління із застосуванням якісно нових методів керівництва, бухгалтерського обліку, ефективного використання технічного та ресурсного потенціалу товаровиробників. Вирішення цих питань є важливим з огляду на мобілізацію наявних ресурсів, прискорення та поглиблення процесів інтеграції нашої держави в якості повноправного партнера світової спільноти.

Для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень щодо ефективності здійснення експортно-імпортних операцій підприємству необхідне якісне інформаційне забезпечення, яке ґрунтується на таких властивостях системи управління підприємством: (1) виявлення проблем і визначення інформаційних потреб; (2) відбір джерел інформації; (3) збір інформації; (4) обробка інформації та оцінка її повноти й значущості; (5) аналіз інформації та виявлення тенденцій в сфері зовнішньоекономічного співробітництва; (6) розробка прогнозів і альтернатив поведінки підприємств на міжнародній арені; (7) оцінка альтернатив різних дій підприємств щодо операцій експортно-імпортного спрямування. Можливість прийняття правильних управлінських рішень забезпечується синергією інформаційних ресурсів та бухгалтерського продукту, який отримують в процесі обробки даних. Тому, вивчення навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічних операцій» є важливим для майбутніх фахівців в галузі управління та адміністрування для ґрунтовного засвоєння теоретичних та методичних основ обліку фінансово-господарських операцій у зовнішньоекономічних відносинах.

Навчальна дисципліна «Облік зовнішньоекономічних операцій» є вибірковою компонентою підготовки здобувачів вищої освіти (далі, ЗВО) освітнього ступеню «бакалавр» освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», метою якої є формування вмінь та знань в системі

обліку зовнішньоекономічних операцій та прийнятті управлінських рішень в площині зовнішньоекономічних зв'язків.

Основним завданням вивчення дисципліни є підготовка ЗВО з питань: застосування методів і технології найпоширеніших фінансових та господарських операцій, що застосовуються у зовнішньоекономічних відносинах суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами; набуття вмінь документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має набути або розширити наступні загальні (ЗК) та фахові (ФК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК 01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 16. Знання та розуміння основ економіки та підприємницької діяльності.

СК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК 12. Здатність до професійного самовдосконалення. Здатність підтримувати належний рівень знань з обліку та оподаткування, постійно підвищувати свою професійну підготовку. Розуміння складових нормативно-правового забезпечення обліку та оподаткування, його мінливості та спроможність відстежувати його зміни та самонавчатися.

СК 15. Здатність розуміти сучасні національні і світові тенденції розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування, бачити їх послідовність в історичному аспекті, розуміти базові принципи основних систем і моделей, які використовуються в сучасному бухгалтерському обліку та оподаткуванні, в т.ч. розуміти концептуальну основу та загальні принципи Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПР), передбачені освітньою програмою:

ПР 03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР 05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

У підсумку ЗВО повинні *знати*: сутність та принципи зовнішньоекономічної діяльності; принципи організації обліку зовнішньоекономічних операцій; сутність антидемпінгової політики держави, пов'язаної із ввезення на митну територію країни імпорту товару за ціною, нижчою від порівнянної ціни на подібний товар у країні експорту, яке заподіює шкоду національному товаровиробнику подібного товару; основні види зовнішньоекономічної діяльності; сутність квот та ліцензій в зовнішньоекономічній діяльності; умови укладання зовнішньоекономічного договору; класифікацію валют, що вільно конвертується в міжнародному обігу; основні задачі бухгалтерського обліку зовнішньоекономічних операцій; правила «ІНКОТЕРМС 2020»; загальні засади експортно-імпортних операцій; операції з давальницькою сировиною. Також після опанування даної навчальної дисципліни ЗВО мають *уміти*: чітко формулювати мету й завдання обліку зовнішньоекономічних операцій на підприємстві; відображати в обліку експортно-імпортні операції; здійснювати операції з купівлі-продажу іноземної валюти та відображати їх в обліку; визначати від'ємні та позитивні курсові різниці та відображати їх в обліку; здійснювати операції з давальницькою сировиною та відображати їх в обліку; обраховувати митну вартість імпорту.

З метою закріплення та поглиблення теоретичних знань, вироблення уміння самостійно працювати з інформаційним забезпеченням, статистичним матеріалом, робити узагальнення і висновки, ЗВО виконують розрахункову роботу, бали за оцінювання якої (0...15 балів) входять в загальний підсумок за семестр (0...100 балів). Метою розрахункової роботи є закріплення та поглиблення теоретичних знань, набутих в процесі вивчення навчальної дисципліни; вироблення уміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, нормативно-правовою базою, статистичним матеріалом; робити узагальнення і висновки.

Перелік тем для самостійного опрацювання теоретичного розділу розрахункової роботи відповідає робочій програмі вивчення навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічних операцій», складеній у відповідності з освітньою програмою «Облік і оподаткування» підготовки ЗВО за ступенем вищої освіти «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

1 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1 – Розподіл навчального часу за темами і формами вивчення та контролю для денної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем		Кількість годин для форми навчання: денна							
		Всього		У тому числі					
				Лек.		Пр.		С.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовний модуль 1. Основні аспекти обліку зовнішньоекономічної діяльності: поняття, мета, завдання, правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності									
1	Сутність, види та суб'єкти зовнішньоекономічних операцій	9		2		1		6	
2	Організація обліку зовнішньоекономічних операцій	12		2		2		8	
3	Зовнішньоекономічні контракти та застосування правил Incoterms 2020	12		2		2		10	
4	Облік валютно-фінансових операцій	16		2		3		11	
Разом за змістовним модулем 1		51		8		8		35	
Змістовний модуль 2. Відображення в обліку основних господарських операцій зовнішньоекономічної діяльності									
1	Облік експортних операцій	13		2		2		9	
2	Облік імпорتنих операцій	13		2		2		9	
3	Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	13		4		4		9	
4	Облік інвестиційних операцій	13		2		2		9	
5	Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями	13		2		2		9	
Разом за змістовним модулем 2		69		12		12		45	
Усього за дисципліну		120		20		20		80	

Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин для форми навчання: денна
	2
1. Сутність, види та суб'єкти зовнішньоекономічних операцій	1
2. Організація обліку зовнішньоекономічних операцій	2
3. Зовнішньоекономічні контракти та застосування правил Incoterms 2020	2
4. Облік валютно-фінансових операцій	3
5. Облік експортних операцій	2
6. Облік імпорتنих операцій	2
7. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	4
8. Облік інвестиційних операцій	2
9. Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями	2
Усього за дисципліну	20

2 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПОНЯТТЯ, МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 1 СУТНІСТЬ, ВИДИ ТА СУБ'ЄКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

Предмет, об'єкти обліку зовнішньоекономічних операцій. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності і порядок їх реєстрації. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Ліцензування зовнішньоекономічних операцій. Режим квотування. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

ТЕМА 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

Принципи організації обліку зовнішньоекономічної діяльності. Особливості обліку зовнішньоекономічних операцій.

Інформаційне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

ТЕМА 3 ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ КОНТРАКТИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ INCOTERMS 2020

Поняття зовнішньоекономічного договору (контракту) і його функції. Структура зовнішньоекономічного договору (контракту). Відображення в бухгалтерському обліку договірних зобов'язань.

ТЕМА 4 ОБЛІК ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Поняття валютних засобів і операцій з ними. Класифікація валют. Курсові різниці і їх відображення в бухгалтерському обліку. Облік грошових коштів на рахунках у банку в іноземній валюті. Облік наявної іноземної валюти в касі підприємства. Порядок купівлі-продажу іноземної валюти та відображення операцій в бухгалтерському та податковому обліку. Облік розрахунків за відрядженням за кордон. Основні форми розрахунків за зовнішньоекономічними операціями та їх відображення в бухгалтерському обліку. Кредитні операції в іноземній валюті та їх відображення операцій в бухгалтерському та податковому обліку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 1 ОБЛІК ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Сутність експортних операцій і задачі їх обліку. Особливості обліку експортних операцій товарів (робіт, послуг). Особливості відображення ПДВ та інших податків і зборів при експортних операціях. Облік авансів, отриманих від іноземних покупців.

ТЕМА 2 ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Сутність імпортних операцій і задачі їх обліку. Особливості обліку імпорту товарів, робіт і послуг. Особливості нарахування і відображення ПДВ, митних платежів і інших зборів при імпортних операціях. Облік авансів, сплачених іноземному постачальникові.

ТЕМА 3 ОБЛІК БАРТЕРНИХ ОПЕРАЦІЙ ТА ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ

Поняття бартерних операцій, особливості оформлення. Оподаткування бартерних операцій. Бухгалтерський облік бартерних операцій. Основні поняття операцій з давальницькою сировиною. Особливості укладення договорів на переробку давальницької сировини. Митне оформлення операцій з давальницькою сировиною. Документальне оформлення операцій з давальницькою сировиною. Особливості бухгалтерського обліку операцій з давальницькою сировиною. Податковий облік операцій із давальницькою сировиною.

ТЕМА 4 ОБЛІК ІНВЕСТИЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ

Форми іноземного інвестування. Відображення в обліку інвестицій в Україну. Відображення в обліку інвестицій з України.

ТЕМА 5 ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Бухгалтерський облік та оподаткування операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями. Бухгалтерський облік та оподаткування на господарських одиницях іноземних підприємств. Особливості обліку на господарських одиницях за межами України.

3 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПОНЯТТЯ, МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 1 СУТНІСТЬ, ВИДИ ТА СУБ'ЄКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

- Зовнішньоекономічна діяльність підприємств в умовах глобалізації міжнародної економіки.
- Еволюція зовнішньоекономічної діяльності підприємств України.
- Основні напрямки розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.
- Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектору економіки.
- Механізми регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
- Принципи, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності.

***Ключові поняття:** глобалізація економічної діяльності, зовнішньоекономічна діяльність, зовнішньоекономічні зв'язки, зовнішньоекономічна операція, резиденти, нерезиденти, експортна, імпортна політика, напрями розвитку зовнішньоекономічної діяльності, зовнішньоекономічна політика держави, види зовнішньоекономічної політики держави, протекціонізм, державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності, квота, ліцензія, принципи зовнішньоекономічної діяльності.*

Питання для самоперевірки

- Дайте визначення глобалізації міжнародної економіки.
- Коли з'явилося поняття “зовнішньоекономічна діяльність підприємства”?
- Поясніть різницю між термінами “зовнішньоекономічні зв'язки” і “зовнішньоекономічна діяльність”?
- Які основні етапи проходила еволюція зовнішньоекономічної діяльності в Україні?
- Охарактеризуйте основні цілі суб'єктів та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
- Назвіть принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
- Яким чином класифікуються суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності?
- Що таке автоматичне та неавтоматичне ліцензування?
- Які існують види квот?

Література: [1-7, 8, 9, 11, 23, 27, 31-33]

ТЕМА 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

- Напрями організації обліку: методичний, технологічний, організаційний.
- Етапи організації обліку.
- Місце бухгалтерського обліку зовнішньоекономічних операцій у організаційній структурі підприємства.
 - Основні нормативні документи, які регламентують процес організації обліку зовнішньоекономічних операцій на підприємстві.
 - Відповідальність за організацію обліку зовнішньоекономічних операцій на підприємстві.
 - Принципи організації обліку зовнішньоекономічних операцій.
 - Принципи ведення обліку і складання звітності.
 - Організаційна структура підприємства.
 - Організаційна структура управління ЗЕД.

Питання для самоперевірки

- Дайте визначення поняття “організація обліку”.
- Облік як інформаційна система для управління процесами здійснення зовнішньоекономічних операцій.
- За якими ознаками класифікують зовнішньоекономічні операції.
- Які об’єкти управління зовнішньоекономічними операціями потребують організації?
- Інформаційне забезпечення зовнішньоекономічних операцій.
- “Аналіз” та “контроль” — невід’ємні методологічні складові, що забезпечують ефективне функціонування облікової системи.
- Використання системного підходу в обліку зовнішньоекономічних операцій.
- Етапи організації обліку зовнішньоекономічних операцій: методологічний, технічний, організаційний.
- Фактори, що впливають на процес організації обліку зовнішньоекономічних операцій.
- Хто на підприємстві є відповідальним за виконання документів з організації обліку?

***Ключові поняття:** організація обліку, методологія, принципи організації обліку, етапи організації обліку (методологічний, технічний, організаційний), нормативні документи, управління підприємством, відповідальність, положення про бухгалтерську службу, наказ про облікову політику, обліковий апарат, посадова інструкція.*

Література: [1-7, 8, 9, 11, 23, 27, 31-33]

ТЕМА 3 ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ КОНТРАКТИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛ INCOTERMS 2020

- Поняття і види зовнішньоекономічних договорів.
- Укладання договорів купівлі-продажу.
- Структура зовнішньоекономічного договору.

Питання для самоперевірки

- Що таке зовнішньоекономічний договір?
- Назвати поняття і функції договору.
- Які нормативно-правові акти регулюють порядок укладання та виконання зовнішньоекономічних договорів?
 - Якою умовою договір міжнародної купівлі-продажу відрізняється від всіх інших видів договорів?
 - Торгові терміни правил ІНКОТЕРМС: групування, характеристика.
 - Порівняйте два поняття: “строк поставки” і “дата поставки”.
 - Що таке базисні умови поставки товарів?
 - Що означає термін “франко”?
 - Як визначається ціна контракту?
 - Що таке форс-мажорні обставини?

Ключові поняття: зовнішньоекономічний договір (контракт), сторони зовнішньоекономічного договору (контракту), бартерні угоди, преамбула, предмет договору, кількість та якість товару, строк і дата поставки, базисні умови поставки товарів “Інкотермс”, ціна та загальна вартість договору, умови платежів, валютні застереження, форс-мажорні обставини, санкції та реклаमाції, урегулювання спорів.

Література: [1-7, 9, 23, 28, 30-33]

ТЕМА 3 ОБЛІК ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

- Поняття валютних операцій і класифікація валют.
- Принцип єдиного грошового вимірника.
- Поняття, порядок визначення та відображення в обліку курсових різниць.
- Організація обліку валютних операцій на валютних рахунках в банку та в касі.
- Облік операцій з придбання іноземної валюти.
- Облік операцій з продажу іноземної валюти.
- Конвертація валюти.

- Облік розрахункових операцій.
- Порядок здійснення розрахунків чеками (акредитивом).
- Порядок здійснення інкасо.

Питання для самоперевірки

- Чим відрізняється валюта України від іноземної валюти?
- Надати відмінності між валютним курсом та офіційним курсом.
- На яких бухгалтерських рахунках ведеться облік сум в іноземній валюті?
 - На підставі чого в обліку визначаються курсові різниці?
 - Коли виникає монетарна стаття балансу?
 - Як здійснюється перерахунок курсової різниці по дебіторській та кредиторській заборгованостях?
 - Які документи необхідно оформити під час купівлі іноземної валюти?
 - Види і порядок відкриття валютних рахунків.
 - Основна схема продажу та купівлі іноземної валюти в бухгалтерському обліку.
 - Строки проведення розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
 - Які існують недоліки під час застосування різних видів міжнародних розрахунків?

***Ключові поняття:** принцип єдиного грошового вимірника, іноземна валюта, валютні операції, резиденти, нерезиденти, вільноконвертовані валюти, неконвертовані валюти, кліринг, класифікатор валют, валютний курс, офіційний курс, курсова різниця, монетарні статті, немонетарні статті, чек, акредитив, інкасо, транзитний валютний рахунок, поточний валютний рахунок, депозитний валютний рахунок.*

Література: [1-7, 10, 11, 19, 21, 22, 26, 28, 29, 31-33]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 1 ОБЛІК ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

- Загальні засади експортно-імпортних операцій.
- Загальна характеристика цін по експортно-імпортним операціям.
- Поняття і умови здійснення експортних операцій.
- Документальне забезпечення митного оформлення товарів, що експортуються.

- Строки проведення розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
- Бухгалтерський облік експортних операцій.
- Особливості оподаткування експортних операцій.

Питання для самоперевірки

- Які операції відносяться до експортних?
- Які податки й збори сплачуються при експорті?
- Які документи подаються митниці для здійснення експортної поставки?
- У чому полягають особливості відображення в бухгалтерському обліку операцій з експорту робіт, послуг?
 - За яким валютним курсом перераховується у валюту звітності контрактна вартість товарів, відвантажених на експорт з наступною оплатою?
 - Як відображається на рахунках бухгалтерського обліку реалізація товарів на експорт на умовах попередньої оплати?
 - Які документи надаються митниці для здійснення експортної поставки?
 - У чому полягають особливості відображення в бухгалтерському обліку операцій з експорту робіт, послуг?
 - За яким валютним курсом перераховується у валюту звітності контрактна вартість товарів, відвантажених на експорт з наступною оплатою?
 - Як відображається на рахунках бухгалтерського обліку реалізація товарів на експорт на умовах попередньої оплати?
 - Основні випадки застосування митного режиму експорту.
 - Застосування митного режиму експорту при вивезенні товарів на підставі зовнішньоекономічних договорів (контрактів) купівлі-продажу.
 - Синтетичний та аналітичний облік експортних операцій.

***Ключові поняття:** світові ціни, вартість товару при здійсненні експортно-імпортних операцій, митна вартість товару, методи визначення митної вартості товару, митний статус товарів, мито, митні платежі, митний режим експорту, акцизний податок, податок на додану вартість, митні правила, міжнародний транспортний документ, експорт, реекспорт, сертифікат походження.*

Література: [1-9, 11, 18, 19, 21, 26, 29, 31-33]

ТЕМА 2 ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

- Поняття імпорتنих операцій. Обмеження на здійснення імпорту.
- Митні процедури і порядок формування митної вартості товарів.
- Документи, що подаються декларантом для підтвердження заявленої митної вартості товарів.
- Документальне забезпечення імпорتنих операцій.
- Строки проведення розрахунків за імпортом.
- Бухгалтерський облік імпорتنих операцій.
- Оподаткування імпорتنих операцій.

Питання для самоперевірки

- Що мається на увазі під імпортними операціями, їх відмінність від експортних операцій.
- Назвати митні процедури при здійсненні імпорتنих операцій.
- Назвати податки і платежі, які сплачуються при переміщенні товарів через митний кордон України.
- Визначення митної вартості товарів за основним методом (за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції)).
- Визначення митної вартості товарів за ціною договору щодо ідентичних товарів.
- Визначення митної вартості товарів за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів.
- Сутність методу визначення митної вартості товарів на основі віднімання вартості.
- Сутність методу визначення митної вартості товарів на основі додавання вартості (обчислена вартість).
- Визначається митної вартості товарів за резервним методом.

***Ключові поняття:** імпорт, імпортна операція, митний бар'єр, демпінг, антидемпінгове мито, митна декларація, митна процедура, митне забезпечення, митне оформлення, митний режим імпорту, країна походження товару, митна вартість товарів, методи визначення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України, декларація митної вартості товарів, ввізне мито, ПДВ, акцизний податок.*

Література: [1-8, 11, 18, 19, 21, 23, 26, 31-33]

ТЕМА 3 ОБЛІК БАРТЕРНИХ ОПЕРАЦІЙ ТА ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ

- Поняття бартерних операцій, особливості їх оформлення.

- Регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності.
- Строки проведення товарообмінних (бартерних) операцій.
- Основні поняття операцій давальницькою сировиною.
- Особливості укладення договорів на переробку давальницької сировини.
- Митне оформлення операцій з давальницькою сировиною.
- Документальне оформлення операцій давальницькою сировиною.
- Особливості бухгалтерського обліку операцій давальницькою сировиною.

Питання для самоперевірки

- Компенсаційна угода (операція): її типи й ознаки.
- З яких етапів складаються бартерні операції?
- Особливості укладання зовнішньоекономічного бартерного договору.
- Порядок митного оформлення бартерних операцій.
- Особливості бухгалтерського обліку бартерних операцій.
- Що являють собою операції з давальницькою сировиною?
- Які особливості митного оформлення операцій з давальницькою сировиною?
- Які особливості бухгалтерського обліку операцій з давальницькою сировиною?

***Ключові поняття:** міжнародний бартер, товарообмінна (бартерна) операція у галузі зовнішньоекономічної діяльності, бартерна угода, давальницька сировина, готова продукція, замовник, виконавець, операція з давальницькою сировиною, дозвіл митного органу, гарантія.*

Література: [1-7, 11, 18, 19, 21, 23, 28, 31-33]

ТЕМА 4 ОБЛІК ІНВЕСТИЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ

- Порядок і умови здійснення інвестиційної діяльності.
- Особливості обліку отримання інвестицій в іноземній валюті.
- Повернення іноземних інвестицій інвестору.
- Відображення фінансових інвестицій у підприємства, створеного за кордоном.

Питання для самоперевірки

- У чому полягають особливості укладення договорів між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності?

- Хто може бути іноземним інвестором?
- Які види підприємств з іноземними інвестиціями?
- Які форми здійснення іноземних інвестицій?
- Які особливості отримання фінансових інвестицій в іноземній валюті?
- Які особливості повернення іноземних інвестицій?
- Які особливості відображення фінансових інвестицій в обліку?
- Які особливості ввозу майна як внеску до статутного фонду з точки зору оподаткування?

Ключові поняття: *інвестиції, фінансові інвестиції, спеціальні економічні (вільні) зони, форми здійснення іноземних інвестицій, інвестиції, інвестор, інвестиційна діяльність, джерела інвестування, обмеження, що діють під час війни.*

Література: [1-10, 31-33]

ТЕМА 5 ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

- Організація та регулювання іноземного інвестування для відновлення економіки України.
- Особливості створення підприємств з іноземними інвестиціями.
- Порядок реєстрації інвестицій.
- Бухгалтерський облік створення статутного капіталу на підприємствах з іноземними інвестиціями.
- Порядок розрахунків з підприємствами з іноземними інвестиціями.

Питання для самоперевірки

- Назвіть види іноземних інвестицій та форми їх здійснення.
- Назвіть традиційних іноземних інвесторів в економіку України.
- За яких умов підприємство набуває статусу підприємства з іноземними інвестиціями?
 - В якій формі можуть бути зроблені внески учасників до статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями?
 - Назвіть законодавчо-регламентовані обмеження розміру статутного фонду.

Ключові поняття: *іноземне інвестування, іноземна валюта, грошова одиниця України, рухоме та нерухоме майно, акції, облігації, цінні папери, грошові вимоги, права інтелектуальної власності, зареєстрований капітал, статус підприємства з іноземними інвестиціями, форми внесків до зареєстрованого капіталу, фонди, прибуток.*

Література: [1-7, 15, 20, 31-33]

4 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

4.1. Структурні елементи розрахункової роботи та вказівки до їх змістового наповнення

Розрахункова робота складається із послідовно розташованих таких структурних елементів:

- титульний лист;
- зміст;
- перелік умовних скорочень, позначень, символів, одиниць і термінів (за наявності скорочень у розрахунковій роботі);
- вступ;
- текст роботи, який у свою чергу складається з розділів;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки (при доцільності застосування пояснювального матеріалу).

Титульний лист розрахункової роботи повинен містити обов'язкові елементи: назву міністерства, назву університету, назву інституту, назву кафедри; назву і вид роботи; позначення групи, прізвище та ініціали ЗВО; посада, вчене звання керівника; місто та рік випуску роботи (Додаток А).

Зміст розрахункової роботи розміщують після титульного аркуша. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів розрахункової роботи, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків, додатків, списку використаної літератури (Додаток Б).

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності). Якщо в розрахунковій роботі вжито специфічну термінологію (наприклад, ЗЕО, ЗЕД, ДПС, ПДВ, ЄП, ПДФО), а також використано маловідомі скорочення, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий в розрахунковій роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальне розшифрування. Якщо в розрахунковій роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті розрахункової роботи при першому згадуванні.

Приклад оформлення умовних позначень:

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ:

ЗЕО – зовнішньоекономічні операції;
 ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність;
 ДПС – Державна податкова служба;
 ПДВ - податок на додану вартість;
 ЄП – єдиний податок;
 ПДФО – Податок на доходи фізичних осіб.

У вступі ЗВО обґрунтовує актуальність вибраної теми розрахункової роботи, розкриває доцільність проведення дослідження саме за цим напрямком. Також наводиться об'єкт, предмет, методи дослідження, мета та завдання розрахункової роботи. Рекомендований обсяг вступу – 2 сторінки.

У вступі вказується *предмет* дослідження, який міститься в межах об'єкта та *об'єкт* дослідження - процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та є доцільним і доречним для вивчення. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне й часткове: в об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

Потім формуються мета та завдання розрахункової роботи, від чіткості постановки яких багато в чому залежать структура розрахункової роботи, логіка, системність, можливість досягнення мети дослідження та формулювання обґрунтованих висновків.

Тому, під час формулювання завдань, доцільно використовувати наступні групи дієслів: розглянути, дослідити, надати характеристику; провести, здійснити, розкрити, окреслити; критично проаналізувати, оцінити; виявити, визначити, виділити, виокремити; систематизувати, структурувати; узагальнити, класифікувати; обґрунтувати; довести, розробити; сформулювати, сформувати; запропонувати, розробити рекомендації тощо.

В залежності від того, що підлягатиме дослідженню, використовуються і відповідні словосполучення або слова. Якщо в завданні доцільним є вживання слова “розглянути ...”, то доречно використати наступні слова або словосполучення:

- вітчизняний та зарубіжний досвід формування системи зовнішньоекономічних зв'язків; проведення експортних та імпорتنих операцій;
- динаміку, еволюцію; досвід (щодо сплати мита, акцизу, ПДВ тощо);
- доцільність (щодо перспектив подальшого розвитку ЗЕД);
- економіко-правову сутність, законодавчу базу, правові засади (щодо мита, акцизів, податків, державного регулювання ЗЕД);
- загальні риси, відмінності, ефективність;
- засади, значення;
- методи, методику, методичні положення, методичні прийоми, методичні рекомендації;
- особливості регулювання;
- соціально-економічні наслідки тощо.

Обов'язковим елементом вступу має бути розкриття рівня наукової дослідженості обраної теми розрахункової роботи. На це спрямований огляд

літератури, який може зумовити висновок, що обрана ЗВО тема розрахункової роботи розкрита частково чи не в тому аспекті і потребує наукових розвідок.

Також у вступі наводяться *методи дослідження*. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів, яких за рівнями наукового дослідження може бути два рівні: перший - емпіричний, на якому відбувається процес накопичення фактів (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент тощо); другий - теоретичний – на якому здійснюється досягнення синтезу знань (ідеалізація, формалізація, гіпотеза та припущення тощо).

Також у вступі наводиться узагальнена характеристика інформаційної бази, використання якої є необхідною складовою під час написання ЗВО розрахункової роботи.

Текст розрахункової роботи містить два розділи:

- теоретичний;
- розрахунковий.

Перший розділ, присвячується теоретичному обґрунтуванню досліджуваного питання. Він має містити 3-4 підрозділи з обов'язковим оглядом наукових джерел з досліджуваного питання, аналізуються роботи представників наукових шкіл, їх різні погляди, висвітлюються ті питання, що залишились невирішеними і потребують подальшого опрацювання. Бажано ілюструвати текст графічними матеріалами, схемами, графіками, діаграмами тощо. Рекомендований обсяг теоретичного розділу – 10-15 сторінок.

Розрахунковий розділ представляє собою вирішення практичних завдань, з представленням кореспонденції рахунків, поясненням господарських операцій та наведенням переліку первинної документації. ***На розсуд ЗВО наводиться 2-3 форми первинної документації щодо пояснення змісту проведеної операції. Рекомендований обсяг розрахункового розділу - 10-15 сторінок.***

У висновках у відповідності до завдань розрахункової роботи необхідно чітко та послідовно викласти узагальнені результати, надати рекомендації за всіма аспектами проведеного дослідження. Рекомендації мають бути обґрунтованими, реальними, мати теоретичну та практичну цінність. Рекомендовано формувати висновки після кожного підрозділу та по розрахунковій роботі в цілому. Рекомендований обсяг висновків: 1,5-2 сторінки.

4.2. Оформлення списку використаної літератури

Список використаної літератури – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічним покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв та ін. (при цьому враховують відповідність

бібліографічного опису вимогам чинного міжнародного стандарту ГОСТ 7.1-84, за винятком вимог Изм. № 4 (ІПС № 2 2001). Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків,) хронологічному порядку (див. порядок оформлення літератури у методичних вказівках).

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію щодо згаданих вимог можна отримати з таких стандартів: «ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDТ)».

Приклад оформлення списку літератури наведено в таблиці 4.2.1.

Таблиця 4.2.1 – Приклад оформлення використаної літератури

№	Джерело
Законодавча база	
1	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: http://zakon.rada.gov.ua. ➤ Податковий кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: http://search.ligazakon.ua.
Монографії	
2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика : монографія / О. Ю. Акименко. – Чернігів : Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021. – 398 с.
Фахові видання	
3	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Акименко О. Ю. Принципи реалізації організаційно-економічного механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва. Економічний простір: Збірник наукових праць. 2020. № 158. С. 122-128. ➤ Акименко О. Ю., Пономаренко В. С. Вплив міжнародних стандартів на національну платіжну системи України. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського Серія: Економіка і управління. 2019. Т. 30(69), № 5. Ч. 1. С. 6-11. ➤ Akymenko O., Reznik N., Skrytskyiy D. Organizational and economic mechanism of the development of foreign economic activity of industrial production. 2021. Lecture Notes in Networks and Systems 194. The Importance of New Technologies and Entrepreneurship in Business Development: In The Context of Economic Diversity in Developing Countries. Springer. Pp. 1011-

	1022 https://www.springer.com/gp/book/9783030692209 (SCOPUS).
Матеріали конференцій	
4	➤ Акименко О. Ю., Скрицький Д. П. Закон України «Про валюту і валютні операції» як основа нової ліберальної моделі валютного регулювання / Юність науки – 2020 : соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 23 квітня 2020 р.) : у 2 ч. / Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2020. С. 164-166.
Інформаційні ресурси	
5	Система дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка» Курс: Облік зовнішньоекономічних операцій. URL: https://eln.stu.cn.ua/course/view.php .
6	Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: http://sts.gov.ua .
7	Офіційний сайт бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». URL: http://library2.stu.cn.ua/ru/ .

4.3. Вимоги до оформлення розрахункової роботи

Текст розрахункової роботи друкують машинописним способом за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через один міжрядковий інтервал, витримуючи поля таких розмірів: ліве – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка друкарської машини чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту розрахунково-графічної (контрольної) роботи повинна бути однаковою.

Заголовки структурних частин розрахунково-графічної (контрольної) роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», друкують великими літерами симетрично до набору. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервалам.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

4.4. Критерії оцінювання розрахункової роботи

Розрахункова робота повинна бути виконана у встановлений термін (за тиждень до початку залікового тижню), грамотно, розбірливо, без скорочення слів, з

полями для заміток викладача, повинна бути оформлена відповідно до вимог вищої школи.

Таблиця 4.4.1 Оцінка за виконання розрахункової роботи

Вид роботи	Форма контролю	Кількість балів
Правильність виконання роботи	1.Обгрунтованість рішень	0...10
Оформлення роботи	1.Відповідність оформлення вимогам	0...3
	2.Своєчасність виконання	0...2
Захист роботи	1. Самостійність виконання.	0...5
	2. Відповіді на запитання	0...5
Разом		0...25

Оціненою вважається робота, в якій реалізована значна частина вимог, що пред'являються до неї. Допускається 4-5 помилок в проведенні розрахунку, сумах. У роботі наявні окремі неточності при викладенні матеріалу, формуванні висновків. При захисті ЗВО повинен показати вміння доповісти про основні результати роботи, і захистити окремі її положення, уміння відповідати відповідно до вимог культури праці спеціаліста, добре орієнтуватись у матеріалах роботи і пояснювати їх.

Незарахованою вважається робота, в якій не реалізовані в повній мірі вимоги, що пред'являються до неї, допущено понад 5 помилок в проведенні розрахунку, сумах чи написанні пояснень. При захисті ЗВО не показав вміння доповісти про основні результати роботи і захистити окремі її положення, відповідати відповідно до вимог культури праці спеціаліста, добре орієнтуватись у матеріалах роботи і пояснювати їх. ЗВО, який не захистив роботу, призначається новий термін переробки і захисту роботи.

5 ТЕМАТИКА ДЛЯ ТЕОРЕТИЧНОГО РОЗДІЛУ РОЗРАХУНКОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ»

1. Концептуальні облікові принципи зовнішньоекономічної діяльності в міжнародній практиці.
2. Умови зовнішньоекономічного контракту та порядок його укладання.
3. Порядок реєстрації зовнішньоекономічного контракту.
4. Валютний курс та фактори, які впливають на його формування.
5. Порядок формування цін у зовнішньоекономічній діяльності.
6. Види мита та митних платежів.
7. Облік комісійних та консигнаційних операцій.
8. Види та форми кредитів, пов'язаних з зовнішньоекономічною діяльністю.
9. Економічний суверенітет України.
10. Сутність економічних законів світового господарства та їх дія у сфері виробництва і обігу.
11. Україна і світове господарство.
12. Валютні курси та валютна політика.
13. Види валютних рахунків, які можуть відкриватися на території України та їх характеристика.
14. Лізинг як форма кредитування зовнішньоекономічної діяльності. Його характеристика та види.
15. Факторинг, особливості та умови використання в міжнародних операціях. Види факторингових операцій.
16. Форфейтин. Економічний зміст та практичне використання в зовнішньоекономічній діяльності.
17. Поняття валютного ризику. Шляхи уникнення фінансових ризиків.
18. Особливості обліку операцій торгівлі готівковою іноземною валютою в обмінних пунктах.
19. Економічні відносини України з розвинутими країнами.
20. Економічні відносини України з країнами СНГ.
21. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств Чернігівського регіону.
22. Складові механізми міжнародних розрахунків.
23. Еволюція міжнародної валютної системи.
24. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
25. Облік бартерних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
26. Облік операцій з давальницькою сировиною.
27. Сутність операцій з імпорту товарів, робіт, послуг та їх відображення в бухгалтерському обліку.
28. Облік реекспортних та реімпортних операцій.
29. Реєстрація та оподаткування іноземних суб'єктів підприємницької діяльності в офшорних зонах.
30. Оподаткування і валютний контроль в офшорних зонах.

31. Облік експортно-імпортних операцій в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

32. Поняття давальницької сировини та операцій з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічній діяльності.

33. Види торговельно-посередницьких операцій. Основні переваги та недоліки торгівлі через посередників.

34. Основні принципи регулювання бартерних операцій в зовнішньоекономічній діяльності.

35. Автоматизація обліку зовнішньоекономічної діяльності.

6 ЗАДАЧІ ДО РОЗРАХУНКОВОГО РОЗДІЛУ РОЗРАХУНКОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ»

Задача 1. Здійснити кореспонденцію рахунків для операцій запропонованих в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Господарські операції

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1	Нараховано комісійну винагороду банку за придбання іноземної валюти		
2	Оприбутковано на валютний рахунок виручку від реалізації товарів нерезиденту		
3	Оприбутковано в касу іноземну валюту для оплати витрат на відрядження		
4	Перераховано 50% валютної виручки для продажу в банк		
5	Перераховано кошти підприємством уповноваженому банку для придбання іноземної валюти		
6	Відображено виручку від реалізації іноземної валюти		
7	Перераховано комісійну винагороду банку під час купівлі іноземної валюти		
8	Віднесено до складу фінансових результатів комісійну винагороду банку		
9	Відображено від'ємну курсову різницю під час зарахування валютних коштів		
10	Відображено позитивну курсову різницю по дебіторській заборгованості		

Задача 2. Вітчизняне підприємство уклало з іноземною фірмою контракт на переробку сировини. Визначити ефект від толінгу за таких умов:

- виробничі витрати, пов'язані з переробкою сировини:
 - електроенергія – 160000 грн.;
 - енергоносії – 120000 грн.;
 - заробітна плата з відрахуваннями – 200000 грн.;
 - інші змінні витрати- 120000 грн.;
 - постійні витрати – 100000 грн.;
- комерційні витрати – 300000 грн.;
- кількість готового продукту, що залишається як плата за переробку, - 1500 т;
- ціна готового продукту – 200 дол. США/ т;
- курс валюти – 25,33 грн./дол. США;
- витрати, пов'язані з реалізацією готового продукту, - 80000 грн.

Чи можна вважати операцію толінгу економічно доцільною для фірми переробника?

Довідково: толінг - операції з перероблення давальницької сировини іноземних замовників на підприємствах із вивезенням у майбутньому готової продукції за кордон під митним контролем держави. Толінгові схеми, як нова форма міжнародної кооперації, були сформовані під тиском міжнародної конкуренції та підвищення актуальності питання з оптимізації виробничих витрат на основі використання різниці у рівні оплати праці в різних країнах світу.

Задача 3. Вітчизняне підприємство імпортує товар, ціна якого становить 1,95 млн. дол. США. Товар перепродується на внутрішньому ринку за ціною 67 млн. грн. визначити коефіцієнт валютної ефективності імпорту. Зробити висновок про економічну доцільність даної операції, якщо курс валюти становить 25,33 грн./дол. США.

Задача 4. Розрахувати коефіцієнт ефективності експортно-імпоротної операції за такими даними:

Валютна виручка від експорту – 4000 євро;

Витрати на виробництво та експорт продукції – 84000 грн.;

Виручка від перепродажу товару, закупленого за кордоном на всю суму валютної виручки, на вітчизняному ринку – 256000 грн.

Задача 5. Підприємством «Висла» 21.10.2021 р. був відвантажений товар на суму 2000 дол. США. Курс на 21.10.2021 р. – 26,208 грн./дол. США. На дату складання балансу 31.10. 2021 р. курс НБУ – 26,327 грн./дол. США.

6.11.2021 р. нерезидент перераховує заборгованість за відвантажений товар. Курс НБУ – 26,19 грн./дол. США.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 6. Підприємством «Висла» 21.10.2021 р. на валютний рахунок був зарахований аванс від нерезидента на суму 2000 дол. США. Курс на 21.10.2021 р. – 26,208 грн./дол. США.

На дату складання балансу 31.03. 2021 р. курс НБУ – 26,327 грн./дол. США.

6.11.2021 р. нерезиденту був відвантажений товар згідно контракту.

Курс НБУ на 6.11.2021 р. 26,19 грн./дол. США.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 7. З валютного рахунка підприємства в касу отримано 500 дол. США. З них: 400 дол. США видано на відрядження, 100 дол. США повернуто в банк. Курс при отриманні коштів 26,32 грн./дол. США, при поверненні в банк 26,26 грн./дол. США.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 8. Підприємство вирішило придбати 1000 дол. США; курс НБУ – 26,0 грн /дол. США; курс на міжбанківському валютному ринку – 26,17 грн/дол. США, комісійна винагорода банку – 500 грн.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 9. Підприємство здійснює реалізацію іноземної валюти в розмірі 1000 дол. США; курс НБУ – 26,0 грн/дол. США, курс продажу – 27,0 грн/дол. США; валюта надійшла в цей же день.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 10. Підприємство вирішило придбати 5000 дол. США за рахунок уже наявних євро. Максимальний курс, при якому підприємство готове обміняти євро на долари, дорівнює 0,8 євро/1 дол. США.

Підприємство перераховує банку 3900 євро (5000 x 0,8) і 500 грн. винагороди. У той самий день банк зараховує на поточний валютний рахунок підприємства 5000 дол. США.

Курс НБУ на дату конвертації: 1 дол. США— 27,66 грн, 1 євро — 29,98 грн. Фактичний курс купівлі — 0,79 євро/ 1 дол. США.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 11. ТОВ «Орфей» із м. Чернігова направило заступника директора в Італію для укладання контракту на поставку устаткування. Перед відрядженням працівнику було видано аванс у сумі 3000 євро. За час відрядження заступник директора поніс витрати на 2000 євро. Після повернення він відзвітував і в той же день повернув невикористану під час відрядження суму — 1000 євро. Курс НБУ на дату видачі авансу становив 30,80 грн/євро, а на дату повернення невикористаної суми — 31,00 грн/євро.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 12. ТОВ «Орфей» з м. Чернігова направило заступника директора в Італію для укладання контракту на поставку устаткування. Перед відрядженням працівнику було видано аванс у сумі 3000 євро. За час відрядження заступник директора поніс витрати на 3500 євро. Після повернення він своєчасно відзвітував. Перевитрачену суму працівнику повернули протягом 2-х днів після затвердження авансового звіту.

Курс НБУ на дату видачі авансу становив 30,80 грн/євро, на дату затвердження звіту — 30,90 грн/євро, а на дату виплати перевитрачених сум працівнику — 30,95 грн/євро (у прикладі всюди умовні курси).

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 13. Підприємство 09.01.2021 р. отримало в банку кредит на придбання товару за ЗЕД-договором у розмірі 10000 євро на два місяці під 20% річних. Курс НБУ на момент отримання короткострокового кредиту 30,459 грн/євро.

За умовами кредитного договору проценти за користування кредитом нараховуються щомісяця і сплачуються до десятого числа місяця, що настає за місяцем їх нарахування, та в момент погашення кредиту.

22.01.2021 р. було сплачено нерезиденту 10000 євро. Курс НБУ на момент сплати заборгованості - 30,649074 грн/євро.

Курс НБУ на 31.01.2021 р.- 30,823321 грн/євро.

05.02.2021 р. в момент погашення процентів за кредитом (126,03 євро) курс НБУ - 30,827318 грн/євро.

28.02.2021 р. в момент погашення процентів за кредитом (153,42 євро) курс НБУ - 30,468432 грн/євро.

07.03.2021 р. в момент погашення процентів за кредитом (38,36 євро) курс НБУ - 30,418876 грн/євро.

Кредит погашено повністю 7.03.2021 р.

Відобразити в бухгалтерському обліку кредит в іноземній валюті.

Задача 14. Підприємством імпортовано товар на суму 5000 дол. США. Курс на дату ввезення 27,7 грн./дол. США, на момент оплати -27,8 грн./ дол. США. Мито 30%, ПДВ -20%.

Відобразити в обліку придбання імпортного товару.

Задача 15. Підприємство на умовах передоплати імпортує товар, вартість товару згідно з контрактом – 5000 дол. США. Курс на день оплати авансу – 27,7 грн./ дол. США, на день отримання товару 27,8 грн./ дол. США, мито 30%, ПДВ - 20%.

Відобразити в обліку придбання імпортного товару.

Задача 16. ТОВ «Імперія» ввозить із Німеччини товари, придбані на іноземній фірмі на умовах поставки EXW склад Balingen (Німеччина).

23.08.2021 р. нерезидентом виставлено інвойс на суму 44255 євро.

Передоплату за товари надіслано нерезидентові 25.08.2021 р.

В інвойсі вказано дату відвантаження товарів – 29.08.2021 р. (курс НБУ - 30,66826347 грн./євро).

Згідно з CMR перевізника ПП Войтенко (міжнародна товарно-транспортна накладна) завантаження товарів було здійснено в Німеччині зі складу продавця 29.08.2021 р.

ПП Войтенко зобов'язався довести товари до кордону і передати їх там іншому перевізнику, який розмитнить товари та доведе їх до складу ТОВ «Імперія».

Згідно з CMR іншого перевізника товари перетнули кордон України 11.09.2021 р., що збігається з датою подання митної декларації митниці. Також у митній декларації вказано курс – 30,58273200 грн./євро.

Товари надійшли на склад ТОВ «Імперія» 13.09.2021 р.

Відобразити оприбуткування імпортного товару в бухгалтерському обліку.

Задача 17. ТОВ «Імперія» ввозить із Німеччини товари, придбані на іноземній фірмі на умовах поставки EXW склад Balingen (Німеччина).

23.08.2021 р. нерезидентом виставлено інвойс на суму 44255 євро.

В інвойсі вказано дату відвантаження товарів – 29.08.2021 р. (курс НБУ - 30,66826347 грн./євро).

Згідно з CMR перевізника ПП Войтенко (міжнародна товарно-транспортна накладна) завантаження товарів було здійснено в Німеччині зі складу продавця 29.08.2021 р.

ПП Войтенко зобов'язався довести товари до кордону і передати їх там іншому перевізнику, який розмитнить товари та доведе їх до складу ТОВ «Імперія».

Згідно з CMR іншого перевізника товари перетнули кордон України 11.09.2021 р., що збігається з датою подання митної декларації митниці. Також у митній декларації вказано курс – 30,58273200 грн./євро.

Оплату за товар здійснено 01.09.2021 р. Товари надійшли на склад ТОВ «Імперія» 13.09.2021 р.

Відобразити оприбуткування імпортного товару в бухгалтерському обліку.

Задача 18. Підприємство отримало в січні 2021 р. обладнання від нерезидента на умовах попередньої оплати вартістю 10000 євро. Курс НБУ на дату перерахування попередньої оплати – 30,649873 грн./євро.

Під час ввезення підприємство сплатило ввізне мито – ? грн, ПДВ – ? грн.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 19. Підприємство отримало в січні 2021 р. обладнання від нерезидента на умовах попередньої оплати вартістю 10000 євро. Курс НБУ на дату перерахування попередньої оплати – 30,649873 грн./євро.

Під час ввезення підприємство сплатило ввізне мито – ? грн, ПДВ – ? грн.

Обладнання було введено в експлуатацію в січні. В квітні було виявлено дефект в обладнанні і прийнято рішення повернути його нерезидентові і розірвати договір. Нерезидент погодився повернути всю вартість обладнання – 10000 євро.

З лютого по квітень на обладнання було нараховано амортизацію в розмірі ? грн. (обрахувати з урахуванням прямолінійного методу нарахування амортизації).

В травні відбулося повернення коштів від нерезидента у розмірі 10000 євро. Курс НБУ на дату надходження коштів на розподільчий рахунок – 30,369319 грн/євро. Валюту реалізовано на МВРУ за курсом – 30,554 грн/євро.

Відобразити в бухгалтерському обліку дану операцію.

Задача 20. Підприємство уклало бартерний контракт з іноземним суб'єктом господарювання. Сума контракту 12 000 дол. США. Облікова вартість експортних товарів – 312000 грн. Курс НБУ на момент експорту становив 28,63 грн./ дол. США, на момент імпорту – 28,25 грн./ дол. США. Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку. Оплата послуг митниці з експорту складають 6 000 грн. (умовно), а мито з імпорту – 4800 грн. (умовно).

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ОХОПЛЮЮТЬ ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ТА ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАЛІК

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств в умовах глобалізації міжнародної економіки.
2. Еволюція зовнішньоекономічної діяльності підприємств України.
3. Основні напрямки розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.
4. Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектору економіки.
5. Механізми регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
6. Принципи та види зовнішньоекономічної діяльності.
7. Законодавчі та нормативні документи, які регулюють порядок здійснення зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
8. Суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
9. Резиденти та нерезиденти України.
10. Правила відкриття суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності власного валютного рахунку в банку.
11. Поняття і види зовнішньоекономічних договорів.
12. Укладання договору купівлі-продажу.
13. Структура зовнішньоекономічного договору.
14. Ліцензування зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
15. Декларування товарів згідно Митного кодексу.
16. Положення про митні декларації .
17. Форми митних декларацій.
18. Порядок та умови торгівлі іноземною валютою на міжбанківському валютному ринку України та на міжнародних валютних ринках.
19. Поняття валютних операцій і класифікація валют.

20. Принцип єдиного грошового вимірника.
21. Поняття, порядок визначення та відображення в обліку курсових різниць.
22. Організація обліку валютних операцій на валютних рахунках в банку та в касі.
23. Облік операцій з придбання іноземної валюти.
24. Облік операцій з продажу іноземної валюти.
25. Конвертація валюти.
26. Облік розрахункових операцій.
27. Порядок здійснення розрахунків чеками (акредитивом).
28. Порядок здійснення інкасо.
29. Класифікація монетарних статей та особливості їх обліку в іноземній валюті.
30. Облік консигнаційних операцій у експортера.
31. Облік консигнаційних операцій у імпортера.
32. Облік податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
33. Облік та аналіз митних платежів.
34. Загальні засади експортно-імпоротної діяльності.
35. Види цін у зовнішньоекономічній діяльності.
36. Порядок формування цін. Види мита та митних платежів.
37. Ліцензування експорту товарів в Україні.
38. Документальне забезпечення експортних операцій.
39. Завдання обліку експортних операцій.
40. Аналітичний облік експортних операцій.
41. Особливості обліку експорту товарів, робіт, послуг.
42. Загальні поняття імпорتنних операцій.
43. Митний бар'єр.
44. Синтетичний та аналітичний облік імпорتنних операцій.
45. Митні процедури і порядок формування митної вартості товарів.
46. Ліцензування імпорту товарів в Україні.
47. Документальне забезпечення імпорту товарів.
48. Оподаткування імпорتنних операцій.
49. Особливості обліку імпорту робіт, послуг.
50. Загальні поняття обліку імпорتنних операцій.
51. Синтетичний та аналітичний облік імпорتنних операцій.
52. Облік авансів, одержаних від іноземних покупців.
53. Облік операцій на валютному рахунку.
54. Облік витрат на відрядження за кордон.
55. Облік операцій з давальницькою сировиною, якщо оплата валютою.
56. Класифікація операцій з переробки давальницької сировини у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
57. Поняття бартерних операцій, особливості їх оформлення.

58. Регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності.
59. Строки проведення товарообмінних (бартерних) операцій.
60. Основні поняття операцій давальницькою сировиною.
61. Особливості укладення договорів на переробку давальницької сировини.
62. Митне оформлення операцій з давальницькою сировиною.
63. Документальне оформлення операцій давальницькою сировиною.
64. Особливості бухгалтерського обліку операцій давальницькою сировиною.
65. Облік авансів, одержаних від іноземних покупців.
66. Облік операцій з ввезення давальницької сировини.
67. Облік операцій з вивезення давальницької сировини.
68. Аналіз наслідків оподаткування експортних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
69. Аналіз наслідків оподаткування імпорتنих операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
70. Порядок перерахунку операцій в іноземній валюті.
71. Принципи ведення бухгалтерського обліку у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
72. Об'єкти обліку та аналізу у сфері зовнішньоекономічної діяльності
73. Порядок і умови здійснення інвестиційної діяльності.
74. Особливості обліку отримання інвестицій в іноземній валюті.
75. Відображення фінансових інвестицій в підприємства, створені за кордоном.
76. Організація та регулювання іноземного інвестування в економіку України.
77. Особливості створення підприємств з іноземними інвестиціями.
78. Порядок реєстрації інвестицій.
79. Бухгалтерський облік створення статутного капіталу на підприємствах з іноземними інвестиціями.
80. Порядок розрахунків з підприємствами з іноземними інвестиціями.

8 СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Навчальна література

Основна

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436–IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Податковий кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. №959-XII. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
8. Акименко О. Ю. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика : монографія. Чернівці, 2021. 380 с.
9. Боднарчук О.Г., Бондарчук О.І. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Ірпінь: УДФС України, 2020. 318 с.
10. Гребельник О. П. Митна справа : підручник / О. П. Гребельник. - К. : Центр навчальної літератури, 2017. - 400 с.
11. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О. П. Гребельник. – 5-те вид., перероб. та допов. ; Університет ДФС України. – Ірпінь : 2019. – 410 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 128).
12. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. С. О. Кузнецова, Харків: Видавництво Іванченко І.С., 2019. 221 с.
13. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навч. посібник / Т. О. Зінчук, О. Д. Ковальчук, Н. М. Куцмус [та ін.] ; за ред. Т. О. Зінчук. – К.: Центр учбової літератури, 2017. 513 с.
14. Мельник Ю.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій з для студентів денної та заочної форм навчання ступеня вищої освіти «бакалавр». Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 62 с.
15. Ольшанський О. В. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / О. В. Ольшанський, Л. М. Яцун, В. М. Селютін. Х. : ХДУХТ, 2019. – 103 с. 11. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності:

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Світлана Хрупович. – Тернопіль, 2017. 137 с.

16. Чернишов Л.О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навч. посібник / Л.О. Чернишов, В.О. Козуб, Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Харків: Видавництво «Форт», 2017. 238 с.

Допоміжна

17. Акименко О. Ю. Принципи реалізації організаційно-економічного механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва. Економічний простір: Збірник наукових праць. 2020. № 158. С. 122-128.

18. Акименко О.Ю. Роль структурних змін світової торгівлі у формуванні сучасного стану державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва/ О.Ю. Акименко // *Держава і регіон : науково-виробничий журнал*. - №3 (114), частина 1. – 2020. С.151-156.

19. Акименко О.Ю. Теоретична концептуалізація зовнішньоекономічної діяльності як вагомого фактору економічної стабілізації держави / О.Ю. Акименко // *Причорноморські економічні студії : науковий журнал* / Одеса, 2019. - Випуск 38 - 1. – С.37-42.

20. Акименко О. Теоретико-методологічні аспекти регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств в умовах європейської інтеграції. Детермінанти соціально-економічного розвитку України в умовах трансформаційних зрушень : колективна монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В.П. Ільчука. Чернігів: ЧНТУ, 2018. 67-76 с.

21. Інститут митної вартості імпортованих товарів в Україні: актуальні питання та вектори розвитку : моногр. / кол. ; за заг. ред. І. Г. Бережнюка. - Хмельницький : ФОП Стрихар А. М., 2017. - 430 с.

22. Малярець Л. М., Отенко І. П., Моргун Г. В. Стратегічне управління експортно-імпоротною діяльністю підприємства на засадах контролінгу. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 240 с.

23. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальностей 7.03050901 та 8.03050901 «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / Укладач: Акименко О.Ю. – Чернігів: ЧНТУ, 2016. – 120 с.

24. Павленчик А. О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : методичні рекомендації для семінарських занять студентів денної та заочної форми навчання. – Л.: ЛДУФК, 2020. – 29 с.

25. Akymenko O., Petrovska A., Zholobetska M., Skrytskyi D. Digital development of the economy and its role in improving the competitiveness of Ukraine. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 2020. Vol. 29. No. 8s. Pp. 2290–2296. (Science and Engineering Research Support Society, Australia, ISSN: 2005-4238).

26. Serpukhov M. Use of trade barriers in international trade and their impact on global export. *Collection of scientific articles*. Nuremberg, Germany, 2018. P. 36–43. 229. Shtal T.V., Ya.O., Hasanov E.L., Ukubassova G.S., Kozhabaeva S. Formalization of the Enterprise

International Economic Activity Efficiency Management. Utopía y praxis latinoamericana. 2018. Vol. 23 (82). P. 64–82. (Scopus).

27. Сакун О. С. Механізм та інструменти сприяння інвестиційному розвитку: зарубіжний досвід. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018. № 3. Т.3 (258). С. 281-290.

28. Volot O. INFORMATION TECHNOLOGIES IN ACCOUNTING AND MANAGEMENT COMPANIES: MODERNIZATION AND INTEGRATION SYSTEM / O. Volot, T. Gogol // *Науковий вісник Полісся*. – 2017. - № 2 (10), ч. 2. – С. 87-91

29. Malyarets L., Barannik I., Grynko P. Mathematical modelling of efficiency evaluation of enterprises's export-import activity in Ukraine. Proceedings of the International Congress on Business and Marketing, (Istanbul, 13.06.2019- 15.06.2019). Istanbul: Maltepe University, 2019. Pp. 211–213.

30. Melnyk N. Accounting Transparency in Ukraine / Nataliya Melnyk // *Accounting in Ukraine under implementation of the European legislation [Електронний ресурс] : monograph / M. Luchko, N. Khorunzhak, I. Benko [et al.] ; under the guidance M. Luchko. – Ternopil : TNEU, 2017. – 232 p.*

Інформаційні ресурси

31. Офіційний сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>.

32. Офіційний сайт Наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». URL: <http://library2.stu.cn.ua/>.

33. Система дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка» Курс: Облік зовнішньоекономічних операцій. URL: <https://eln.stu.cn.ua>.

Додаток А - Зразок оформлення титульної сторінки розрахункової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

Розрахункова робота з дисципліни
ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ
на тему
ОБЛІК ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Здобувачка: 4 курсу групи ОА – 191
Хоменко К.Ю.
Спеціальності:
071 «Облік і оподаткування»

Перевірив: д.е.н, доцент
кафедри економіки, обліку і
оподаткування
Акименко О. Ю.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)
Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

**Додаток Б - Зразок оформлення змісту розрахункової роботи з дисципліни
«Облік зовнішньоекономічних операцій» на тему «Облік валютно-фінансових
операцій»**

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

- 1.1. Ознаки, призначення, функції, сутність валютних засобів. Класифікація валют.
- 1.2. Облік грошових коштів в касі та на рахунках у банку в іноземній валюті.
- 1.3. Порядок купівлі-продажу іноземної валюти та відображення операцій в бухгалтерському обліку.
- 1.4. Особливості обліку операцій в іноземній валюті.

РОЗДІЛ 2. РОЗРАХУНКОВИЙ РОЗДІЛ

- 2.1 Задача 1
- 2.2 Задача 2
-

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ